

ICOM

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β΄

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2025

ΤΕΥΧΟΣ 22

Τέμενος Οσμάν Σαχ, Τρίκαλα

και συνεταιρισμούς πολιτών, αλλά και με πολλούς εθελοντές. Ποικίλες και πρωτότυπες δράσεις σχεδιάστηκαν και φέτος, τις οποίες είχαν τη δυνατότητα να παρακολουθήσουν πολλές και διαφορετικές ομάδες κοινού. Αξίζει να σημειωθεί ότι τη φετινή χρονιά διαπιστώνεται αξιοσημείωτη χρήση της τεχνολογίας σε αρκετές δράσεις, αφού έγινε χρήση ζωντανών αναμεταδόσεων μεταξύ απομακρυσμένων περιοχών συνεχίζοντας την παράδοση που ξεκίνησε τα χρόνια της πανδημίας. Στο πλαίσιο των εκδηλώσεων προωθητικό και έντυπο υλικό διανεμήθηκε στους συμμετέχοντες φορείς καθώς και στο κοινό που συμμετείχε στις δράσεις.

Στόχοι της δράσης είναι η ανάδειξη της πολιτιστικής ταυτότητας και της ιστορικής παράδοσης, η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, η ενεργοποίηση όσο το δυνατόν περισσότερων κοινωνικών ομάδων πολιτών και η προαγωγή της ανάπτυξης μέσα από εκδηλώσεις που ποικίλλουν και εναρμονίζονται με το εκάστοτε φυσικό περιβάλλον και την κατά τόπους ιστορική και πολιτιστική παράδοση.

Οι δράσεις που υλοποιήθηκαν κατά κύριο λόγο αφορούσαν σε:

- Εκπαιδευτικά προγράμματα (για μαθητές όλων των σχολικών βαθμίδων)
- Θεματικές περιηγήσεις για ευρύ κοινό ή ειδικές ομάδες κοινού (περιηγήσεις, περίπατοι, πεζοπορίες, ποδηλατικές διαδρομές)
- Ομιλίες-ημερίδες (για ποικίλες θεματικές που σχετίζονται με την εκστρατεία)
- Καλλιτεχνικά δρώμενα (συναυλίες, κ.λπ.)

Ομάδες που συμμετείχαν στις εκδηλώσεις: Ευρύ κοινό, μαθητές (πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης), σπουδαστές/φοιτητές, ομάδες ΑμεΑ, οικογένειες, άτομα τρίτης ηλικίας, ειδικές ομάδες κοινού.

Οι Πράσινες Πολιτιστικές Διαδρομές μετά από δεκατέσσερα χρόνια έχουν πλέον παγιωθεί ως μια πολύπλευρη και συντονι-

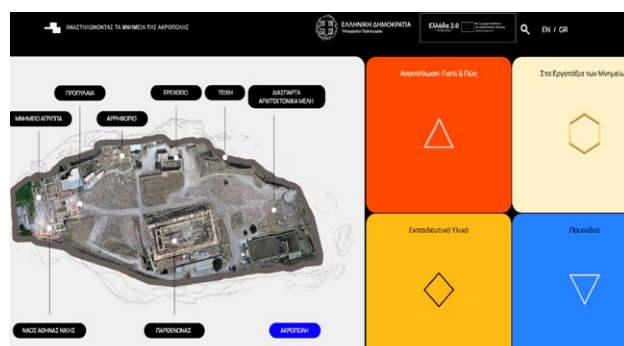
σμένη εκστρατεία εξωστρέφειας του ΥΠΠΟ, ενώ το κοινό τις αγκαλιάζει με ενθουσιασμό κάθε χρόνο. Σχεδόν 10.000 άτομα συμμετείχαν στις εκδηλώσεις του 2025 σε όλη τη χώρα.

Ο νέος εκπαιδευτικός ιστότοπος της Υπηρεσίας Συντήρησης Μνημείων Ακρόπολης: «Αναστηλώνοντας τα μνημεία της Ακρόπολης» (acropolisrestoration.ysma.gr)

ΕΙΡΗΝΗ ΚΑΪΜΑΡΑ
ΑΣΗΜΙΝΑ ΛΕΟΝΤΗ
ΕΛΛΗ ΚΑΡΚΑΖΗ

Πρόσφατα ολοκληρώθηκε από το Γραφείο Ενημέρωσης και Εκπαίδευσης ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη ενός νέου εκπαιδευτικού ιστοτόπου για τις αναστηλωτικές εργασίες στα μνημεία της Ακρόπολης, με χρηματοδότηση από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας Ελλάδα 2.0. Ο ιστότοπος είναι δίγλωσσος (ελληνικά -αγγλικά), τηρεί τα διεθνή πρότυπα προσβασιμότητας (WAI/WCAG 2.0) του W3C και απευθύνεται σε εκπαιδευτικούς και μαθητές της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης καθώς και στο ευρύτερο κοινό. Στόχος του είναι να παρουσιάσει με εύληπτο τρόπο το σύγχρονο αναστηλωτικό έργο που υλοποιεί η Υπηρεσία Συντήρησης Μνημείων Ακρόπολης αξιοποιώντας τις δυνατότητες που προσφέρουν οι νέες τεχνολογίες και ενσωματώνοντας στοιχεία παιγνιώδους μάθησης.

Ένα σύντομο βίντεο που παρουσιάζει το περιεχόμενο της ιστοσελίδας εισάγει τον χρήστη στο θέμα. Στην αρχική σελίδα του ιστοτόπου είναι διαθέσιμες όλες οι θεματικές ενότητες και προσφέρεται πλήρης εικόνα του περιεχομένου μέσα από ένα σαφές και κατανοητό μενού κι από ένα καθαρό, έξυπνο και εύκολο στη χρήση περιβάλλον διεπαφής (user interface). Παράλληλα δημιουργείται μία ενιαία οπτική ταυτότητα και αισθητική

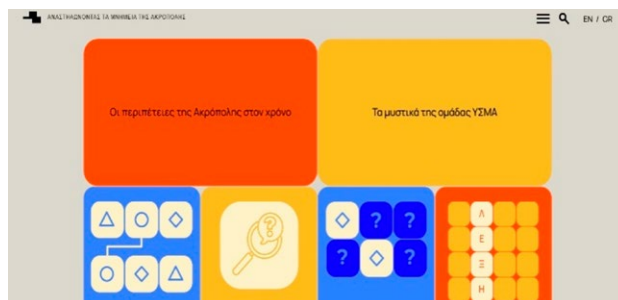
που ακολουθεί όλον τον ιστότοπο και συνάδει με τους εκπαιδευτικούς στόχους και τον χαρακτήρα της ΥΣΜΑ.

Βασικό εργαλείο πλοήγησης αποτελεί μία φωτογραμμετρική κάτοψη του βράχου της Ακρόπολης, όπου μέσα από επιλεγμένα μνημεία-σημεία ενδιαφέροντος ο επισκέπτης της ιστοσελίδας μπορεί να ενημερωθεί για τα ολοκληρωμένα και τα υπό εξέλιξη αναστηλωτικά προγράμματα. Πλούσιο πολυμεσικό υλικό εξασφαλίζει τη βέλτιστη παρουσίαση του περιεχομένου σε κάθε ενότητα.

Ξεκινώντας από ένα διαδραστικό χρονολόγιο ο χρήστης μπορεί να εξερευνήσει τους πιο σημαντικούς σταθμούς στην ιστορία αναστήλωσης του κάθε μνημείου και να αντιληφθεί την ακολουθία των επεμβάσεων. Μέσα από χαρακτηριστικές φωτογραφίες και σύντομα επεξηγηματικά κείμενα-λεζάντες προβάλλεται το εύρος και η ποικιλία των αναστηλωτικών εργασιών σε κάθε μνημείο, ενώ ένα εργαλείο επεξήγησης εννοιών (γλωσσάρι) διευκολύνει την κατανόηση επιλεγμένων αρχιτεκτονικών όρων.

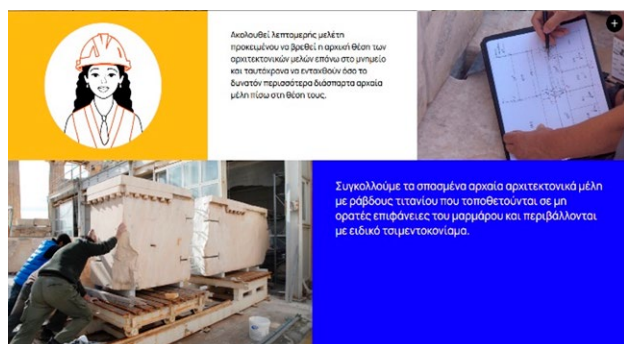
Στην ενότητα παρουσίασης του κάθε μνημείου ο επισκέπτης μπορεί επίσης να ακούσει μία σύντομη ηχητική ιστορία που παρουσιάζει ένα λιγότερο γνωστό στοιχείο από την αναστήλωση του συγκεκριμένου μνημείου.

Στις ειδικά σχεδιασμένες ενότητες «Αναστήλωση- Γιατί & Πώς» και «Στα Εργοτάξια των Μνημείων» παρουσιάζονται με απλό και σαφή τρόπο οι λόγοι για τους οποίους είναι απαραίτητες οι αναστηλωτικές επεμβάσεις στα μνημεία, οι αρχές και η μεθοδολογία που ακολουθούνται, τα είδη των εργασιών που πραγματοποιούνται καθώς και οι νέες τεχνολογίες που αξιοποιούνται.

Η χρήση πλούσιου φωτογραφικού υλικού και αποσπασμάτων βίντεο από το αρχείο της Υπηρεσίας, η σχεδίαση πρωτότυπων χαρακτήρων για την εικονογράφηση των επαγγελματιών που αποτελούν την ομάδα της αναστήλωσης καθώς και η σύγχρονη γραφιστική προσέγγιση συμβάλλουν στην εποπτική παρουσίαση του θέματος.

Ειδικά για την εκπαιδευτική κοινότητα έχει δημιουργηθεί μία ενότητα με σχετικό εκπαιδευτικό υλικό, το οποίο έχει παραχθεί

από την Υπηρεσία μας. Στόχος της είναι να υποστηρίξει τόσο τους εκπαιδευτικούς κατά την οργάνωση ενός μαθήματος σχετικά με τα αναστηλωτικά έργα στην Ακρόπολη όσο και τους μαθητές που επιθυμούν να μελετήσουν το θέμα σε μεγαλύτερο βάθος. Παράλληλα μέσω μίας ειδικά σχεδιασμένης μηχανής αναζήτησης ο χρήστης διευκολύνεται και κατευθύνεται στην ανεύρεση πληροφοριών με λέξεις κλειδιά και κατηγορίες/φίλτρα.

Τέλος, η ιστοσελίδα περιλαμβάνει και ξεχωριστή ενότητα με εκπαιδευτικά παιχνίδια, όπου τα παιδιά ενημερώνονται για τις φθορές που έχουν υποστεί τα μνημεία στο πέρασμα του χρόνου, αλλά και για τον ρόλο που διαδραματίζουν οι διαφορετικές ειδικότητες των επαγγελματιών της αναστήλωσης στην αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων.

Με αφορμή την ολοκλήρωση της ανάπτυξης του νέου ιστοτόπου έχει ήδη υλοποιηθεί στην Ακρόπολη επιμορφωτικό σεμινάριο σε εκπαιδευτικούς της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, σχετικά με τα αναστηλωτικά έργα στα μνημεία, στο πλαίσιο των Ευρωπαϊκών Ημερών Πολιτιστικής Κληρονομιάς 2025. Επιπλέον προγραμματίζεται κατά την τρέχουσα σχολική χρονιά, η διεξαγωγή και άλλων επιμορφωτικών σεμιναρίων για εκπαιδευτικούς με την αντίστοιχη θεματολογία και την παρουσίαση του σχετικού έντυπου και διαδικτυακού εκπαιδευτικού υλικού.

Εκπαιδευτικές δράσεις της Εφορείας Αρχαιοτήτων Μεσσηνίας το 2025: Μουσεία, μνημεία και κοινό σε δημιουργικό διάλογο

KATEPINA TZAMOYPANH

Σημαντικό ορόσημο για τις εκπαιδευτικές δράσεις της Εφορείας Αρχαιοτήτων Μεσσηνίας το 2025 αποτέλεσε η περιοδική έκθεση «Πρίγκιπες της Πύλου. Θησαυροί της Εποχής του Χαλκού από τη Μεσσηνία», η οποία οργανώθηκε στο Αρχαιολογικό Μουσείο Μεσσηνίας στην Καλαμάτα από τις 14 Φεβρουαρίου έως τις 11 Μαΐου 2025. Η έκθεση συνέβαλε ουσιαστικά στην ανανέωση της σχέσης της τοπικής κοινωνίας και του μαθητικού κοινού με το μουσείο, επικεντρώνοντας το ενδιαφέρον τους για την τοπική ιστορία στη μυκηναϊκή εποχή. Ταυτόχρονα λειτούργησε ως σημείο αναφοράς για την επιστημονική κοινότητα, φοιτητές, μαθητές και επισκέπτες από ολόκληρη τη χώρα.

Η έκθεση αναδεικνύει τη μυκηναϊκή μεσσηνιακή πολιτισμική ταυτότητα, όπως αυτή άρχισε να διαμορφώνεται στα τέλη της Μεσοελλαδικής και στις αρχές της Υστεροελλαδικής περιόδου

(17ος-14ος αι. π.Χ.) και εξελίχθηκε μέχρι και τα τέλη του 13ου αι. π.Χ., όταν σχεδόν ολόκληρη η μεσσηνιακή επικράτεια ελεγχόταν από το Βασίλειο της Πύλου.

Οι επισκέπτες είχαν την ευκαιρία να γνωρίσουν εξαιρετικής σημασίας αρχαιολογικά ευρήματα, πολλά από τα οποία παρουσιάστηκαν για πρώτη φορά στο κοινό και προβάλλουν τη σημασία της περιοχής κατά την Εποχή του Χαλκού. Ανάμεσά τους περιλαμβάνονταν αντικείμενα από τον επονομαζόμενο τάφο του «Γρύπα Πολεμιστή», τους θολωτούς τάφους VI και VII στον Άνω Εγκλιανό, αποκατεστημένα τμήματα τοιχογραφιών, καθώς και αντιπροσωπευτικά αγγεία και τέχνηρα από το Ανάκτορο του Νέστορος και από θολωτούς και θαλαμωτούς τάφους από άλλες σημαντικές αρχαιολογικές θέσεις, όπως η Περιστεριά, η Τραγάνα, η Άνθεια, το Ρούτση Μυρσινοχωρίου, τα Βολιμίδα, ο Δάρας, τα Νιχώρια, η Κουκουνάρα και το Ψάρι.

Στο πλαίσιο της έκθεσης υλοποιήθηκαν εκπαιδευτικά προγράμματα και εκπαιδευτικές περιηγήσεις από αρχαιολόγους – ερμηνευτές της Εφορείας με τον γενικό τίτλο «Αναζητώντας τους Μυκηναίους της Μεσσηνίας», όπου συμμετείχαν 3.500 μαθητές Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, φοιτητές, ομάδες γονέων με παιδιά και εκπαιδευτικών από τη Μεσσηνία και άλλες περιοχές.

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα σχεδιάστηκε με σκοπό την εύληπτη, βιωματική και ευχάριστη προσέγγιση της μυκηναϊκής εποχής στη Μεσσηνία.

Ο σχεδιασμός του βασίστηκε σε σύγχρονες εκπαιδευτικές τεχνικές και μαθησιακές μεθόδους, με έμφαση στη βιωματική μάθηση, τη συνεργατική διερεύνηση και την ενεργό συμμετοχή των μαθητών. Για τους μαθητές του Δημοτικού περιελάμβανε

Χρήσιμες πληροφορίες για τα μέλη

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Ελληνικού Τμήματος του ICOM προσκαλεί τα μέλη του να δηλώσουν συμμετοχή στις Διεθνείς Επιτροπές ανάλογα με την ειδικότητα και τα ενδιαφέροντά τους, γεγονός που θα συμβάλει στην καλύτερη λειτουργία του Ελληνικού Τμήματος αλλά και του ICOM γενικότερα.

Οι ετήσιες συνδρομές πρέπει να καταβάλλονται το αργότερο μέχρι τις 15 Μαρτίου, προκειμένου να αποστέλλονται εγκαίρως στη Γενική Διεύθυνση του ICOM στο Παρίσι.

ICOM • ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΜΗΜΑ

Αγ. Ασωμάτων 15, 105 53 Αθήνα
[Τ] 210 3239 414

e-mail: icom@otenet.gr

ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ - ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ: Τέτη Χατζηνικολάου

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ: Βούλα Καλλιώδη

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΚΕΙΜΕΝΩΝ: Ελευθερία Κονδυλάκη Κόντου

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΕΚΔΟΣΗΣ: Αναστασία Κόρμπη

ΓΡΑΦΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ - ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Γιώργος Σκαρμούτσος

ΕΚΤΥΠΩΣΗ: Macart

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ: Τα Γραφεία του Ελληνικού Τμήματος του ICOM είναι ανοιχτά για το κοινό κάθε Τετάρτη απόγευμα, 17:00 - 21:00, και κάθε Πέμπτη πρωί, 11:00 - 14:00.

ΑΝΑΝΕΩΣΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ: Τα μέλη του ICOM που κατοικούν στον νομό Αττικής παρακαλούνται θερμά, για διευκόλυνση της Γραμματείας, να καταβάλλουν τη συνδρομή τους στα Γραφεία του ICOM, Αγ. Ασωμάτων 15 στο Θησείο. Τα μέλη που κατοικούν εκτός νομού Αττικής μπορούν να καταβάλλουν τη συνδρομή τους με τραπεζική εντολή στην ALPHABANK σημειώνοντας το ονοματεπώνυμο του εντολέα-μέλους.

Περισσότερες πληροφορίες θα βρείτε στον ιστότοπό μας: <https://icom-greece.mini.icom.museum>

ISSN 2654-1793

9 772654 178503

2 2